

PÄÄTÖS LUONNONSUOJELUALUEEN PERUSTAMISESTA

LUONNONSUOJELUALUEEN NIMI JA TUNNUS

Nimi: Verkasalo

Suojelualuetunnus: YSA265096

KOHDE

Kunta: Alavieska (9)

Tila: 9-401-20-106 RANTANEN

Omistaja:

Pinta-ala: 7,05 ha; Merkitty liitekartalle

ALUEEN KUVAUS

Kiinteistö sijaitsee rakentamattomalla alueella Alavieskan kunnan eteläosassa Kala-joen Raution kylän ja Ylivieskan keskustaajaman välissä. Kiinteistö on noin 1,6 kilometriä pitkä ja 50 metriä leveä. Suojeltavaksi esitetty alue koostuu 80–90-vuotiaista, etupäässä kivennäismaiden sekametsistä. Turvemaata on pieninä laikkuina yhteensä noin 0,3 hehtaaria. Alue on valtaosin ojittamaton. Muutamin paikoin sen poikki on kaivettu ympäröivien ojitusalueiden laskuojia.

Alueen kallioperä on GTK:n aineiston mukaan biotiittiparaliusketta, mistä seuraava kalliumin runsaus ja hieman kohonnut pH-arvo heijastuvat alueen kasvillisuuteen hyväkasvuisuutena. Alueen rehevimmät metsät sijoittuvat sen pohjoispäätyyn Verkasalon metsätien pohjoispuolelle, jossa haapalaikkujen kenttäkerroksen kasvillisuuteen kuuluu mm. valkolehdokki. Puustoa ei ole hakattu 40 vuoteen. Lahopuuta on ehtinyt kertyä tavanomaista talousmetsää enemmän. Metsän kehitys on siinä vaiheessa, että lähivuosina lahopuuta kertyy nopeasti lisää. Alueen pesimälinnustoon kuuluvat mm. hömötiainen, töyhtötiainen ja puukiiپی. Alue kuuluu lähistöllä havaitun kuukkelin ja viirupöllön reviiriin. Myös liito-oravan esiintyminen alueella on mahdollista, joskin lajista ei ole vielä saatu varmaa havaintoa.

HAKEMUS/SUOSTUMUS

Maanomistaja on 7.1.2025 allekirjoitetulla hakemuksella hakenut luonnonsuojelualueen perustamista.

LAUSUNNOT

Asiaan liittyen on Alavieskan kunnalta pyydetty lausunto.

Alavieskan kunta toteaa 13.1.2025, että sillä ei ole mitään yksityisen luonnonsuojelualueen perustamista vastaan, kun se toteutetaan Verkasalon tuulivoimapuiston osayleiskaavan hyväksymisen sekä tuulivoimapuiston osayleiskaavan lainvoimaiseksi tulon jälkeen.

Alavieskan kunta toteaa, että suojeltava kiinteistöllä ei ole saatujen tietojen perusteella luonnonsuojeluarvoltaan niin merkittävää kasvillisuutta, -luonto- tai eläintyyppiä, että tällä hetkellä kaavaehdotusvaiheessa olevaa Verkasalon tuulivoimapuiston osayleiskaavaan täytyisi tehdä muutoksia. Tällä hetkellä ko. kiinteistön läpi kulkee Verkasalon metsäautotie ja tuulivoimapuiston osayleiskaavassa sallitaan tuulivoimapuistoa palvelevien kaapeleiden ja ojien sekä tiestön sijoittamisen.

Luonnonperintösäätiöltä pyydettiin vastinetta Alavieskan kunnan lausuntoon 27.2.2025. Luonnonperintösäätiö pitää 3.4.2025 laittamassaan viestissä luonnonsuojelualueenperustamisasiaa selvänä, eikä kunnalla ole mitään tosiasiallista perustetta sille, miksi päätöstä tulisi lykätä.

ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN PÄÄTÖS

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus perustaa edellä mainitun ja liitekartalle merkityn luonnonsuojelualueen, jolla ovat voimassa seuraavat rauhoitusmääräykset:

I Yleiset rajoitukset

Alueella on kielletty

- ojien kaivaminen sekä vesien perkaaminen ja patoaminen
- maa-ainesten ja kaivoskivennäisten ottaminen sekä maa- ja kallioperän vahingoittaminen ja muuttaminen
- metsänhakkuu, lahopuiden poisto ja muu luontaiseen metsänkehitykseen puuttuminen
- sienien, puiden, pensaiden ja muiden kasvien tai niiden osien ottaminen tai vahingoittaminen
- metsästys ja muu luonnonvaraisten selkärankaisten eläinten pyydystäminen, tappaminen ja hätyyttäminen, niiden pesien hävittäminen sekä selkärangattomien eläinten pyydystäminen keräämistä varten
- rakennusten, rakennelmien, laitteiden, teiden ja polkujen rakentaminen
- avotulenteko, telttailu ja muu leiriytyminen
- liikkuminen moottoriajoneuvolla
- suunnistus- ja muut maastokilpailut ja -harjoitukset
- muut toimet, jotka vaikuttavat epäedullisesti alueen luonnonoloihin, maisemaan ja eliölajien säilymiseen

II Sallitut toimenpiteet

Edellä olevien määräysten estämättä alueella sallitaan

- marjojen ja ruokasienten keräily
- lintujen luvanvarainen rengastaminen sekä muiden sellaisten luonnontieteellisten tutkimusten
- tekeminen, jotka eivät aiheuta vähäistä suurempaa häiriötä alueen eliöstölle
- vierasperäisten eläin- ja kasvilajien poistaminen maanomistajan luvalla
- alueella ja alueen kautta kulkevien teiden; 002-2005-K18658 Verkasalon metsätie ja tieoikeuden 000-2005-K19773 käyttö ja kunnossapito.

IV Poikkeuslupa

Rauhoitusmääräyksistä myönnettävästä poikkeusluvasta säädetään luonnonsuojelulaissa.

KORVAUS

Maanomistaja ei vaadi korvausta suojelualueen perustamisesta.

PERUSTELUT

Suojeltava alue on puustoltaan ja kasvillisuudeltaan monimuotoista ja täyttää METSO-ohjelman valintaperusteet. Alueen suojelu on luonnon monimuotoisuuden ja kauneuden säilyttämisen kannalta tarpeellista. Suojelualueen perustamisella turvataan luonnontilaisten/luonnontilaisen kaltaisten metsien säilymistä ja metsien suojeluohjelman tavoitteita.

Alue täyttää luonnonsuojelulain 43 §:n mukaiset luonnonsuojelualueen perustamisedellytykset.

Luonnonsuojelulaissa (9/2023) 55 § 3 on säädetty eräiden oikeuksien turvaamisesta. Tässä laissa säädetystä poiketen saa käyttää sellaista oikeutta, joka ennen rauhoitusmääräysten voimaantuloa perustettuna rasitteena, vuokraoikeutena tai muuna vastavana oikeutena kohdistuu luonnonsuojelualueeseen. Kiinteistöön 9-401-20-106 Rantanen kohdistuu kiinteistörekisteriotteen mukaiset tierasitteet.

SOVELLETUT LAINKOHDAT

Luonnonsuojelulaki 43 §, 47 § 1 ja 3, 53 §, 118 § 2

PÄÄTÖKSEN MERKINTÄ

Päätöksestä tehdään merkintä kiinteistörekisteriin.

RANGAISTUSSÄÄNNÖKSET

Päätöksen rikkomisen rangaistuksista säädetään luonnonsuojelulain 130 § ja 131 §:ssä ja rikoslain 48 luvussa.

MUUTOKSENHAKU

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella.

Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Yksikön päällikkö

Eero Melantie

Ylitarkastaja

Anna Harjula

LIITTEET

Kartta

Valitusosoitus

LISÄTIETOJA PÄÄTÖKSESTÄ

anna.harjula@ely-keskus.fi; p. 0295 038 032

PÄÄTÖKSEN TIEDOKSIANTO

Sähköpostitse:
maanomistaja

Alavieskan kunta
Suomen luonnonsuojeluliitto / Pohjois-Pohjanmaan piiri

Yleistiedoksianto

TIEDOKSI

Maanmittauslaitos
Metsäkeskus

Maksuitta